

گزیده نکات مهم گزارش سالانه آمریکا درباره تروریسم

به قلم کامیله یابلونسکی (/fa/experts/kamylyh-yablwnsky/)، دلانی سالییدی (/fa/experts/dlany-salydy/)، ایلانا وینتر (/fa/experts/aylana-wyntr/)

۱۹ ژانویه ۲۰۲۳

همچنین دست‌یافتنی به

/ (English (/policy-analysis/key-takeaways-latest-country-reports-terrorism

العربية (/ar/policy-analysis/aldrws-alryysyt-almstkhst-mn-ahdth-altqaryr-qlqtryt-hwl-alarhab/)

درباره نویسنده

کامیله یابلونسکی (/fa/experts/kamylyh-yablwnsky/)

کامیله یابلونسکی دستیار پژوهش برنامه ریشه‌ها در انستیتو واشینگتن در زمینه ضدتروریسم و اطلاعات تجسس است.

دلانی سالییدی (/fa/experts/dlany-salydy/)

دلانی سالییدی پژوهش‌یار در برنامه ریشه‌ها در انستیتو واشینگتن در زمینه اطلاعات و مقابله با تروریسم است.

ایلانا وینتر (/fa/experts/aylana-wyntr/)

ایلانا وینتر پژوهش‌یار در برنامه ریشه‌ها در انستیتو واشینگتن در زمینه اطلاعات و مقابله با تروریسم است.

تحلیل کوتاه

وزارت خارجه آمریکا در گزارش سالانه خود درباره چالش‌ها و دستاوردهای مبارزه با تروریسم بر سوءاستفاده گروه‌های جهادی از فضاهای با دولت ضعیف استمرار حمایت مالی ایران از گروه‌های تروریستی منطقه و تهدیدهای موجود از جانب افراطی‌گری خشونت‌آمیز نژادی-مذهبی تمرکز کرده است.

وزارت خارجه در ماه گذشته تازه‌ترین نسخه (<https://www.state.gov/reports/country-reports-on-terrorism-2022>) از "گزارش‌های کشوری درباره تروریسم" را منتشر کرد که سال ۲۰۲۲ (۱۴۰۱-۱۴۰۰) را پوشش می‌دهد. این سند با اشاره به چرخش از "رویکرد نظامی‌محور به رهبری آمریکا" به چارچوبی با اولویت دیپلماسی و ظرفیت‌سازی برای شرکا و اهمیت پیشگیری آغاز می‌شود. در توضیح گذار به سمت رویکرد "تمامیت دولت و جامعه" این گزارش به فوریت فزاینده چالش‌هایی فراتر از تروریسم اشاره می‌کند. در مسایلی مانند: رقابت قدرت‌های بزرگ، تهدیدهای امنیت سایبری و تغییرات اقلیمی. گزارش همچنین خاطرنشان می‌کند که با وجود موفقیت‌های مهمی که در سال ۲۰۲۲ علیه گروه‌های تروریستی به دست آمده از جمله هدف قرار دادن رهبران مهم تروریست و بهبود همکاری با شرکای بین‌المللی این گروه‌ها کماکان "مقاوم و مصمم برای حمله باقی مانده‌اند." از دید این گزارش نگرانی‌های عمده در این زمینه ناشی از تهدیدهای مستمر از جانب پناهگاه‌های امن تروریست‌ها حمایت ایران از تروریسم و افراطی‌گری خشونت‌آمیز با انگیزه‌های نژادی و مذهبی است.

پناهگاه‌های امن

گزارش وزارت خارجه با جزئیات توضیح می‌دهد که چگونه گروه‌های عالمگیر جهادی مانند القاعده و امارت اسلامی (داعش) با از دست دادن رهبران خود کنار آمدند. به عنوان مثال نیروهای آمریکایی ابوابراهیم الهاشمی القربشی از رهبران داعش را در بهمن-اسفند ۱۴۰۰ در شمال غرب سوریه کشتند و هشت ماه بعد نیز ارتش آزاد سوریه جانشین او ابوالحسن الهاشمی القربشی را کشت. با این حال هسته اصلی این گروه که در سوریه و عراق مستقر است کماکان قادر است به حملات تروریستی دست بزند و شبکه‌های قاچاق و جنگجویان خود را در "مناطق که تحت کنترل دولت‌ها نیستند حاکمیت ناقص دارند و یا بد اداره می‌شوند" حفظ کرده است. این امر به آنان امکان می‌دهد به صورت نسبتاً امن به جذب نیرو بپردازند. کمک‌های مالی جمع‌آوری کنند و به فعالیت‌های عملیاتی اقدام کنند.

هسته داعش توانایی عملیاتی خود را در ۳۰ دی ۱۴۰۰ با انجام یک حمله چندوجهی (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/battle-al>)

[sinaa-prison-enduring-islamic-state-threat-syria](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/sinaa-prison-enduring-islamic-state-threat-syria)) به زندان الصناعات در شهر حسکه - تحت مدیریت نیروهای دموکراتیک سوریه - به نمایش گذاشت. آن

واقعه مهم‌ترین حمله داعش به یک زندان بزرگ در سوریه از زمان شکست‌هایش در حفظ قلمرو از مارس ۲۰۱۹ به بعد بود. به گفته پنتاگون [دها تن از](https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/battle-al-sinaa-prison-enduring-islamic-state-threat-syria)

یازداشت‌شدگان داعشی در این حمله آزاد شدند (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/battle-al-sinaa-prison-enduring-islamic-state-threat-syria>)

هرچند شمار دقیق آنان نامشخص است.

در جاهای دیگر داعش در سال ۲۰۲۲ کنترل قلمرو و عملیات خود در "ولایت" های غرب آفریقا آفریقای مرکزی و ساحل را گسترش داد (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/introducing-islamic-state-select-worldwide-activity-map>) و در هر مورد از مناطق امن تروریست‌ها بهره بردار داعش غرب آفریقا مستقر در منطقه دریاچه چاد هم ادعاهای قلمرو خود را بیشتر کرد و هم بر تلاش‌هایش برای "حکمرانی در سایه" افزود. داعش آفریقای مرکزی مستقر در مرز میان جمهوری دموکراتیک کنگو و اوگاندا نیز به همین ترتیب قلمرو خود را گسترش داد و همزمان حملاتش علیه غیرنظامیان را شدت بخشید. اما یک عملیات نظامی مشترک کنگو و اوگاندا توانست نیروهای این گروه را متفرق کند و ظرفیت آن را کاهش دهد. داعش ساحل که عمدتاً در مالی و بورکینافاسو مستقر است به سرعت در کشورهای ساحلی غرب آفریقا - که دولت‌هایشان ظرفیت لازم برای حفظ امنیت مرزهای خود را ندارند - گسترش یافت. این نکته قابل توجه است که تمامی شاخه‌های موفق داعش در آفریقا در کشورهایایی فعالیت می‌کنند که تلاش‌هایشان در مقابله با تروریسم به خاطر بی‌ثباتی داخلی و منطقه‌ای ناکام مانده است.

در آسیای مرکزی شاخه "ولایت" خراسان داعش مستقر در افغانستان همچنان یک تهدید منطقه‌ای باقی ماند (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/iskp-goes-global-external-operations-afghanistan>) و است. این گروه علاوه بر بمب‌گذاری در اماکن غیرنظامیان شیعه در پاکستان و افغانستان به سفارتخانه‌های خارجی در کابل نیز حمله کرد و علیه پایگاه‌های نظامی تاجیکستان و ازبکستان هم دست به حمله راکتی فرامرزی زد. پاسخ آمریکا به این فعالیت‌ها معمولاً بر توانمندسازی همسایه‌های افغانستان برای پاسبانی از مرزهایشان تمرکز داشت اما تسلط طالبان بر افغانستان در سال ۲۰۲۱ مانع از اقدامات مستقیم و گسترده آمریکا در مقابله با داعش خراسان شده است.

وابستگان القاعده هم به عملیات تروریستی در اماکن امن گروه ادامه دادند هر چند هسته اصلی القاعده رهبر اصلی خود ایمان الظواهری را در ۸ مرداد ۱۴۰۱ در جریان حمله یک هواپیمای بی‌سرنشین آمریکایی در کابل از دست داد. الشباب سومالی که بزرگترین گروه وابسته به القاعده است به تسلط بر مناطق خارج از حاکمیت (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/more-emirati-military-involvement-somalia-could-help-curb-al-shabab>) دولت ادامه داد و با وجود کارزار نظامی مشترک دولت سومالی و اتحادیه آفریقا علیه الشباب این گروه دسترسی به تسلیحات و منابع قابل توجه مالی خود را حفظ کرد. در یمن القاعده در شبه‌جزیره عربستان ضربات عمده‌ای خود را نسبت به سال قبل حفظ کرد و عمدتاً امدادگران خارجی و پرسنل امنیتی داخلی را هدف قرار داد. در منطقه ساحل "جماعت نصرت الاسلام والمسلمین" عملیات و قلمرو خود را گسترش داد و تنها گروه وابسته به القاعده بود که توانست در ۲۰۲۲ چنین عمل کند. افزایش تلفات غیرنظامی و حملات جماعت نصرت مصادف بود با پایان عملیات برخان فرانسه (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/mali-and-mena-future-counterterrorism-sahel-and-maghreb>) و متعاقب آن خروج سربازان فرانسوی از مالی.

گزارش وزارت خارجه آمریکا درباره فعالیت‌های هسته القاعده در افغانستان اطلاعاتی ارائه نمی‌دهد و این ممکن است نشان‌دهنده ناروشنی درباره این نکته باشد که از زمان تسلط طالبان بر افغانستان القاعده به چه کار مشغول است.

حمایت دولتی از تروریسم

ایران در سال ۲۰۲۲ همچنان از نظر حمایت دولتی از تروریسم جهانی در صدر قرار داشت. ایران این حمایت را نه تنها از طریق نهادهای حکومتی -مانند نیروی قدس سپاه پاسداران انقلاب اسلامی- بلکه به واسطه نیروهای نیابتی منطقه‌ای مانند حزب‌الله حماس شبه‌نظامیان مختلف "مقاومت" (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/series/militia-spotlight>) در عراق و دیگر گروه‌ها در سراسر خاورمیانه انجام داده است.

حمایت ایران شامل گسترده مالی و لجستیکی است. تهران سالانه صدها میلیون دلار به حزب‌الله و "سالانه تا ۱۰۰ میلیون دلار کمک ترکیبی (مالی و غیرمالی)" به گروه‌های فلسطینی چون حماس جهاد اسلامی فلسطین و جبهه مردمی برای آزادی فلسطین-فرماندهی کل می‌دهد. نهادهای ایرانی نیز بارها امور را در دست خود گرفته‌اند. به عنوان مثال پرسنل سپاه پاسداران در سال ۲۰۲۲ به تلافی حمله سال ۲۰۲۰ به قاسم سلیمانی فرمانده وقت نیروی قدس در اقداماتی ناموفق مقام‌های سابق دولت ترامپ را هدف قرار دادند. آنها همچنین در آن سال دست‌کم در ده مورد به کشتن یا ربودن افراد در بریتانیا اقدام کردند.

در لبنان حزب‌الله چهلین سال حیات خود را رقم زد و به بهره‌برداری از لبنان به عنوان پایگاهی برای فعالیت‌های تروریستی در سطح جهانی و محلی و برای حمایت مالی و لجستیکی از سایر گروه‌های نیابتی منطقه و همچنین ابزاری سیاسی برای پیشبرد منافع خود و ایران ادامه داد. در تیر-مرداد ۱۴۰۱ این گروه تصمیم گرفت با پرتاب سه پهپاد (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/israels-karish-gas-field-diplomatic-opportunity-or->) به سمت میدان گاز طبیعی *کاریش* "پیمای تهدیدآمیز به اسرائیل بفرستد". گزارش کشور به کشور وزارت خارجه در جای دیگر به فعالیت‌های تبه‌کارانه حزب‌الله در آمریکای شمالی و جنوبی از جمله برزیل شیلی کلمبیا پاناما پرو و ایالات متحده پرداخته است. فعالیت‌های اصلی حزب‌الله در این کشورها جمع‌آوری کمک مالی غیرقانونی پولشویی و عملیات پایش-و-شوند بوده است.

در عراق و سوریه ایران به تامین تسلیحات کمک مالی و آموزشی به شبه‌نظامیان نیابتی خود از جمله کتائب حزب‌الله عصائب اهل الحق و حرکت حزب‌الله النجبا ادامه داده است. این گروه‌ها جزو سازمان‌هایی هستند که آمریکا آنها را تروریستی شناخته است. آنها منافع آمریکا و نیروهای ائتلاف را طی چند حمله راکتی و پهپادی هدف قرار دادند: پایگاه هوایی عین‌الاسد در عراق در ژانویه و می هدف قرار گرفت و در آگوست به پادگان التنف در سوریه حمله شد (این الگو یک سال بعد و با افزایش حملات (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/tracking-anti-us-strikes-iraq-and-syria-during-gaza-crisis>) گروه‌های تحت حمایت ایران در واکنش به جنگ غزه به شکل چشمگیری تشدید شد). گروه‌های نیابتی عراقی همچنین علیه اهداف ترکیه در منطقه دست به حملات راکتی و پهپادی زدند.

در حوزه فلسطینیان در جریان درگیری ماه مرداد-شهریور ۱۴۰۱ اسرائیل و سازمان جهاد اسلامی ۱۱۰۰ راکت از غزه به اسرائیل پرتاب شد. پیش از این درگیری رشته وقایعی تنش را افزایش داده بود از جمله حملات واحدهای ضدتروریسم اسرائیل علیه شبه‌نظامیان فلسطینی در کرانه باختری و تهدیدهای علنی جهاد اسلامی به انجام حملات فرامرزی پس آنکه یکی از رهبران دستگیر شد.

وقایع مربوط به افراطی‌گری خشونت‌آمیز با انگیزه‌های قومیتی و نژادی در سال گذشته نمایانگر "یک تهدید رو به رشد و فراملی برای ایالات متحده آمریکا و متحدانش" بود. در 20 مهر 1401 مردی ۱۹ ساله در جریان حمله به باری در شهر براتیسلاوا در اسلواکی دو نفر را به ضرب گلوله کشت و یک نفر را مجروح کرد و اندکی قبل از اقدام به قتل در یک مانیفست آنلاین توضیح داده بود.

مردم برای نژاد "انجام می‌دهم" مانیفست او همچنین به الهام گرفتن از موارد قبلی حملات افراطیون خشن با انگیزه‌های قومی و نژادی اشاره داشت از جمله حمله و تیراندازی به سوپرمارکت سیاه‌پوستان در شهر بوفالوی نیویورک و حمله به مسجدی در سال ۲۰۱۹ در شهر کرایست‌چرچ نیوزیلند. موارد دیگری از حملات این گروه از افراطیون در سال ۲۰۲۲ در فرانسه و بریتانیا انجام شد.

با توجه به چنین تهدیدهایی دفتر مبارزه با تروریسم وزارت خارجه آمریکا حملات افراطیون با انگیزه‌های قومی و مذهبی و به طور خاص "تروریسم برتری‌طلب سفیدپوست" را - که به جوامع اقلیت حمله می‌کنند - به عنوان کانون اصلی برنامه خود در مقابله با افراطی‌گری خشونت‌آمیز برگزیده است. آمریکا و نروژ در جریان نشست جهانی مقابله با تروریسم در ماه سپتامبر برای تأکید بر موضوع اصلی سال یعنی رویکرد چندجانبه در مبارزه با تروریسم مجموعه ابزاری را در مورد افراطی‌گری خشونت‌آمیز با انگیزه‌های نژادی یا قومی.

<https://www.thegctf.org/Portals/1/Documents/Links/Meetings/2022/CC20/Documents/REMVE%20Toolkit/GCTF%20REMVE%20Toolkit.pdf?ver=0ulGjk8DJNGElqHNmdYQrA>

رونمایی کردند که بعداً در کارگاه‌های مختلف در لاهه به عنوان ابزار آموزشی مورد استفاده قرار گرفت. واشینگتن همچنین به اعمال راهبردهایی برای مقابله با این گرایش از افراطی‌گری ادامه داد. به تحریم گروه‌های مشابه خارجی که ماهیت تروریستی دارند پرداخت و نشستی با عنوان متحد در کنار هم می‌ایستیم برگزار کرد که هدف آن "مقابله با اثرات خشونت‌های ناشی از نفرت‌پراکنی بر دموکراسی و امنیت عمومی" بود.

نتیجه

ایالات متحده آمریکا و شرکای آن در سال ۲۰۲۲ به موفقیت‌های قابل توجهی در مبارزه با تروریسم دست یافتند که کشتن هدفمند رهبران ارشد داعش و القاعده و پیشرفت چشمگیر در ظرفیت‌سازی برای شرکا و ایجاد کانال‌های اشتراک اطلاعات از جمله نمونه‌های آن است. با این حال چالش‌ها در چشم‌انداز جهانی ضدتروریسم ادامه دارد. پناهگاه‌های امن تروریست‌ها به این گروه‌ها امکان می‌دهد تا در مناطقی که تحت کنترل حکومت‌ها نیست رشد کنند. ایران از طریق موسسات دولتی و گروه‌های نیابتی خود به حمایت از فعالیت‌های تروریستی ادامه داده است و بازیگران فعال در اقدامات افراطی‌گری خشونت‌آمیز ناشی از تعصب‌های قومی و نژادی چندین حمله تأثیربرانگیز را رقم زدند. همان‌طور که گزارش‌های وزارت خارجه آمریکا خاطرنشان می‌کند این چالش‌ها "نیازمند تعهد مستمر" واشینگتن و شرکای آن از جمله "سرمایه‌گذاری قابل توجه در پیشبرد تلاش‌های ضدتروریسم در آینده" است.

کامیله یابلونسکی دلانی سالییدی و ایلانا وینتر پژوهش‌یاران برنامه رینهارد انستیتو واشینگتن در زمینه اطلاعات و مقابله با تروریسم هستند.

RECOMMENDED

ARTICLES & TESTIMONY

For All That Changed, Hamas Is Still Hamas

ژانویه ۲۰۲۴

Matthew Levitt

(policy-analysis/all-changed-hamas-still-hamas)

BRIEF ANALYSIS

Why Oil Prices Aren't Spiking

ژانویه ۲۰۲۳

Simon Henderson

([policy-analysis/why-oil-prices-arent-spiking](#))

BRIEF ANALYSIS

Domestic Disagreements Limit Netanyahu's Options with Washington

ژانویه ۲۰۲۳

David Makovsky

([policy-analysis/domestic-disagreements-limit-netanyahus-options-washington](#))

TOPICS

([fa/policy-analysis/syast-amryka](#)) سیاست آمریکا

([fa/policy-analysis/trwrysm](#)) تروریسم

REGIONS & COUNTRIES

([fa/policy-analysis/ayran](#)) ایران